

OM OSS

Hovedsiden

[Likestillingsloven](#)
[Ombudets avgjørelser](#)
[Klagenemndas vedtak](#)
[Høringsuttalelser](#)
[Artikler](#)

[Blir du diskriminert?](#)
[Hvordan fremme likestilling](#)

Likestillingsombudets virksomhet i 2004

[Administrative nøkkeltall](#)
[Likestillingssituasjonen i Likestillingsombudet](#)
[Aktivitets- og redegjørelsesplikten](#)
[Utvikling av likestillingsretten](#)
[Internasjonal virksomhet](#)

Nøkkeltall fra saksbehandlingen:

Antall saker:

2004: 517 nye saker
 2003: 476 nye saker
 2002: 422 nye saker

Saksmengden hos Likestillingsombudet har økt jevnt fra midten av 90-tallet. Internett har trolig bidratt til økt tilgjengelighet. Stadig flere av de skriftlige henvendelsene skjer på e-post. Tallet omfatter både klagesaker og veiledninger.

Antall telefonveiledninger:

2004: 471
 2003: 476
 2002: 444

Fordeling av saker

248 saker på forhold i arbeidslivet, herunder:
 22 saker på likelønn
 26 saker på stillingsannonser
 53 saker på ansettelser
 113 saker omhandler graviditet eller fødselspermisjon

Flest saker fra kvinner

50 prosent av sakene kom fra kvinner
 30 prosent av sakene kom fra menn
 5 prosent av sakene kom fra organisasjoner
 15 prosent av sakene tok Likestillingsombudet selv initiativ til

Administrative nøkkeltall for 2004

Personal: Likestillingsombudets stab består av 11 personer, de fleste jurister.
 Budsjett: 6 504 000,- kroner.

Likestillingssituasjonen i Likestillingsombudet

Tilstand

Av de fast ansatte var det ni kvinner og to menn hos Likestillingsombudet i 2004. Kvinneandelen er på over 80 %. Likestillingsombudet er kvinne og nestlederen er mann. I arbeidsstokken per 15. februar 2005 er det tre menn og åtte kvinner. Gjennomsnittslønnen for kvinner er kr. 368.167.-, og for menn kr. 378.800.- Forskjellen skyldes først og fremst at de to lavest lønte (regnskapsmedarbeider/sekretær) er kvinner. Forskjellen er for øvrig omtrent halvert siden i fjor.

Tiltak

Den store kvinnedominansen fortsetter å være den klart mest presserende likestillingsutfordringen for Likestillingsombudet. Ved nyansettelser vil etaten derfor videreføre sin strategi for å tiltrekke seg flere mannlige søkere. Ved utformingen av stillingsannonser vil vi forsøke å presentere det aktuelle arbeidet og etaten på en bredest mulig måte. Vi vil etterspørre flere typer spesialkompetanse, for eksempel innenfor jusen, og menn vil bli oppfordret til å søke ledige stillinger. Den bebudede omorganiseringen av Likestillingsombudet i løpet av 2005, gjør at rekrutteringsstrategiene må tilpasses de endringene som eventuelt blir vedtatt. Andelen menn blant de fast ansatte økte ved at en stilling ble gjort fast i 2004.

Likestillingsombudet har mange småbarnsforeldre ansatt og legger opp til fleksible arbeidstidsordninger, slik at disse skal kunne kombinere sine omsorgsforpliktelser med full jobb.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Likestillingsombudets håndheving av aktivitets- og redegjørelsesplikten har i 2004 vært konsentrert om gjennomgang av virksomhetenes redegjørelser for likestilling. Fra og med 2003 skal alle virksomheter gi en redegjørelse for likestilling i sin årsberetning. Likestillingsombudet har gjennomgått i alt 324 slike redegjørelser. 174 av disse er private, de resterende er offentlige virksomheter (departementer, underliggende etater, statsforetak og kommuner). Virksomhetene er valgt ut etter størrelse. Resultatene viser at 50 prosent av virksomhetene i det offentlige oppfyller likestillingslovens krav, mens tilsvarende tall for de private virksomhetene er 30 prosent.

Utvikling av likestillingsretten

Høringsuttalelser: Likestillingsombudets rolle som høringsinstans anses som viktig i utviklingen av likestillingsretten. Som nevnt ovenfor mottok Ombudet 59 hørings saker i 2004. Det ble gitt høringsuttalelser i 21 av sakene. Ombudet uttalte seg blant annet om endringer i likestillingsloven, håndhevingen av arbeidsmiljølovens likebehandlingsregler, kvinnevaldsutvalgets innstilling, modernisert folketrygd, ny arbeidslivslov, endringer i fødselspengereglene og endringer i barnehageloven.

Foreldreansvar for fedre: Likestillingsombudet behandlet i 2004 spørsmålet om fedres rett til foreldreansvar når far ikke bor sammen med barnets mor. Likestillingsombudet kom til at barnelovens regler om foreldreansvar er i strid med likestillingsloven, og ba Barne- og familiedepartementet ta initiativ til å endre reglene slik at alle foreldre, uavhengig av sivil status, får foreldreansvar automatisk. Departementet har påklaget Ombudets avgjørelse og vedtak fra Klagenemnda for likestilling kan ventes i løpet av våren/sommeren 2005.

Kvinnelige skihoppere: Kvinnelige skihopperes kamp for like muligheter til å drive sin idrett var den saken som fikk overlegent mest oppmerksomhet i 2004. Saken var ikke spesielt vanskelig juridisk sett, men viste på en svært illustrerende måte at likestilling ikke er noe man kan ta for gitt på alle områder, men tvert imot er noe man stadig må kjempe hardt for å vinne gjennomslag for.

Forsikringspremier: Av vedtakene fra Klagenemnda for likestilling er det særlig grunn til å trekke fram sak 1/2004 der nemnda nedla forbud mot kjønnsspesifikke forsikringspremier. Dette var et særdeles viktig vedtak, men det gjenstår fortsatt å se om vedtaket blir gjennomført i praksis. Forsikringsbransjen fikk en frist på to år til å implementere kjønnsnøytrale premier, men ba i desember 2004 om utsatt frist. Dette spørsmålet vil nemnda ventelig ta stilling til i løpet av våren 2005.

Internasjonal virksomhet

Det internasjonale samarbeidet er viktig for å kunne utvikle likestillingsretten i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser. Det viktigste er likevel at Likestillingsombudet på denne måten bidrar til at kvinners menneskerettigheter ivaretas på en bedre måte internasjonalt.

Ombudet holdt innlegg på likestillingskonferanser i Mexico, Slovakia og Japan i 2004.

Likestillingsombudet deltok på det årlige nordiske ombudsmøtet som ble holdt i København. Disse møtene er viktige for utveksling av erfaringer og synspunkter mellom land med relativt like problemstillinger og kultur. I tillegg er det viktig for det norske ombudet å få anledning til å diskutere rettsutviklingen innenfor EU, selv om Likestillingsombudet er medlem av EUs Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men og får informasjon om utviklingen innenfor EU også gjennom dette vervet.

Likestillingsombudet mottok 12 internasjonale delegasjoner i 2004, blant annet fra Sverige, EU, FN, Kenya, Japan, Kina, Vietnam, Iran og Bangladesh.

Boks 8048 Dep, 0031 Oslo, Tlf: 24 05 59 70, Faks: 24 05 59 80 post@likestillingsombudet.no